

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 8 липня 2020 р. № 573

ПОРЯДОК
здійснення заходів під час запровадження комендантської
години та встановлення спеціального режиму
світломаскування в окремих місцевостях, де введено
воєнний стан

(витяг станом на 13 вересня 2022 року)

1. Цей Порядок визначає механізм здійснення заходів під час запровадження військовим командуванням разом із військовими адміністраціями (в разі їх утворення) або радами оборони Автономної Республіки Крим, областей, м. Києва та Севастополя, органами виконавчої влади, Радою міністрів Автономної Республіки Крим та органами місцевого самоврядування комендантської години та встановлення спеціального режиму світломаскування в окремих місцевостях, де введено воєнний стан.

2. Правовою основою запровадження комендантської години та встановлення спеціального режиму світломаскування є Конституція України, Закони України “Про правовий режим воєнного стану”, “Про оборону України”, відповідний указ Президента України, затверджений Верховною Радою України, та інші нормативно-правові акти.

3. Терміни, що вживаються у цьому Порядку, мають таке значення:

1) блокпост - посилений контрольно-пропускний пункт, який тимчасово встановлюється на в'їзді/виїзді (вході/виході) на територію/з території, де введено воєнний стан та запроваджено комендантську годину, на якому облаштовуються місця для перевірки осіб, транспортних засобів, багажу та вантажів, позиції вогневих засобів та бойової техніки, місця для відпочинку та забезпечення життєдіяльності особового складу, який виконує завдання на блокпосту;

2) комендант - уповноважена особа органу військового управління, яка призначається наказом військового командування або військової адміністрації (у разі її утворення) та якій надано повноваження щодо організації та забезпечення заходів під час запровадження комендантської години та встановлення спеціального режиму світломаскування на території, де запроваджено комендантську годину та/або встановлено спеціальний режим світломаскування, координації дій сил і засобів підрозділів та органів військового управління Збройних Сил та інших утворених відповідно до законів військових формувань, правоохоронних органів (підрозділів), органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, військових адміністрацій (у разі їх утворення) на такій території;

3) патруль - спільний рухомий наряд, до складу якого входять поліцейські Національної поліції та військовослужбовці Збройних Сил і можуть залучатися військовослужбовці Національної гвардії та Держприкордонслужби, що виконує покладені на нього обов'язки на маршруті патрулювання, визначеному комендантом на території, де запроваджено комендантську годину;

4) перепустка - виданий комендатурою документ, що надає особам, зокрема тим, які керують транспортними засобами, дозвіл на перебування в певний період доби на території, де запроваджено комендантську годину;

5) світломаскування - приховування від спостереження повітряним і наземним противником світлових демаскувальних ознак діяльності військ, військових об'єктів, а також населених пунктів, об'єктів економіки та державного управління.

5. Комендантська година та встановлення спеціального режиму світломаскування запроваджується шляхом видання наказу військовим командуванням або військовою адміністрацією (у разі її утворення), який доводиться до відома військових адміністрацій (у разі їх утворення) або ради оборони Автономної Республіки Крим, областей, м. Києва та Севастополя, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, Мінекономіки, Мінсоцполітики, Мінінфраструктури, МОЗ, МЗС, АТ "Українська залізниця", відповідних органів Держспецтрансслужби, Національної гвардії, Держприкордонслужби, Національної поліції, СБУ, ДФС, ДМС, ДСНС, військових командувань, з'єднань, військових частин Збройних Сил та інших утворених відповідно до законів України військових формувань.

Зазначеним наказом призначається комендант, визначаються час, протягом якого діють комендантська година та спеціальний режим світломаскування, межі території їх запровадження, способи здійснення заходів щодо підтримання правопорядку, порядок руху залізничного, автомобільного, морського, річкового, повітряного транспорту, порядок створення, функціонування і місцезнаходження комендатури та її склад.

Накази військового командування та військової адміністрації (у разі її утворення) про запровадження комендантської години та встановлення спеціального режиму світломаскування доводяться до відома підприємств, установ, організацій та населення сільськими, селищними, міськими радами, військовими адміністраціями (у разі їх утворення) або радами оборони Автономної Республіки Крим, областей, м. Києва та Севастополя та через засоби масової інформації.

6. Комендант підпорядковується керівникові військового командування або військової адміністрації (у разі її утворення).

Комендант у межах своїх повноважень:

розробляє проекти наказів з питань забезпечення комендантської години, які після підписання керівником військового командування або військової адміністрації (у разі її утворення) та реєстрації в установленому порядку є обов'язковими для виконання на території, де запроваджено комендантську годину, всіма підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності та їх посадовими особами, керівниками (командирами) військових формувань та правоохоронних органів (підрозділів) та населенням в частині порядку виконання встановлених заходів;

за дорученням військового командування або військової адміністрації (у разі її утворення) бере участь у засіданнях органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, військових адміністрацій (у разі їх утворення) на території, де запроваджено комендантську годину;

подає клопотання перед керівником військового командування або військової адміністрації (у разі її утворення) про встановлення часу в певний період доби, протягом якого необхідно запровадити комендантську годину;

за погодженням з військовим командуванням або військовою адміністрацією (у разі її утворення) визначає режим перебування на території, де запроваджено комендантську годину;

організовує інформування та доведення до підприємств, установ, організацій та населення відповідної території сигналів оповіщення про порядок виконання окремих обмежень відповідно до Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2017 р. № 733 (Офіційний вісник України, 2017 р., № 80, ст. 2458).

У разі реальної загрози життю та безпеці осіб комендант має право тимчасово обмежувати перебування, свободу пересування, в'їзд/виїзд (вхід/вихід) на територію/з території, де запроваджено комендантську годину та встановлено спеціальний режим світломаскування.

7. До складу комендатури можуть включатися військовослужбовці Збройних Сил, Держспецтрансслужби, Національної гвардії, Держприкордонслужби, поліцейські Національної поліції, військовослужбовці та працівники СБУ, працівники ДФС, ДМС, ДСНС, військових адміністрацій (у разі їх утворення). Повноваження із забезпечення єдиного управління виділеними до складу комендатури силами і засобами та координації їх дій покладаються на коменданта.

8. Під час дії комендантської години та встановлення спеціального режиму світломаскування Збройні Сили, Держспецтрансслужба, Національна гвардія, Держприкордонслужба, Національна поліція, СБУ, ДФС, ДМС, ДСНС продовжують виконання своїх завдань відповідно до призначення та специфіки діяльності.

На території, де запроваджено комендантську годину, забороняється перебування у визначений період доби на вулицях та в інших громадських місцях осіб без виданих перепусток, а також рух транспортних засобів.

Дозволяється перебування у визначений період доби на вулицях та в інших громадських місцях, де запроваджено комендантську годину, без виданих перепусток особам та рух транспортних засобів Збройних Сил, Держспецтрансслужби, Національної гвардії, Держприкордонслужби, Національної поліції, СБУ, ДФС, ДМС, ДСНС, які залучаються до здійснення заходів під час запровадження комендантської години, транспортним засобам спеціалізованого призначення, які виконують невідкладне службове завдання, за умови ввімкнення спеціальних світлових сигнальних пристроїв.

Особи, які вчинили кримінальні та адміністративні правопорушення, затримуються в порядку, встановленому Кримінальним процесуальним кодексом України та Кодексом України про адміністративні правопорушення.

9. Для забезпечення контролю за здійсненням заходів під час запровадження комендантської години створюється система пропускового режиму та за рішенням коменданта (за погодженням з військовим командуванням) особам видаються перепустки.

Перепустка є документом, що видається в комендатурі із зазначенням строку дії та пред'являється:

громадянином України разом із документом, що посвідчує особу та підтверджує громадянство України або її спеціальний статус;

військовослужбовцем Збройних Сил, Держспецтрансслужби, Національної гвардії, Держприкордонслужби, поліцейським Національної поліції, військовослужбовцем та працівником СБУ, працівником ДФС, ДМС, ДСНС разом із службовим посвідченням;

іноземцем або особою без громадянства разом із паспортним документом іноземця та документом, що підтверджує законність перебування на території України.

10. Зразок та опис бланка перепустки, а також порядок виготовлення, видачі, заміни, зберігання та повернення таких перепусток, особливості їх використання на території, де

запроваджено комендантську годину, встановлюються військовим командуванням або військовою адміністрацією (у разі її утворення).

Перепустки, видані комендатурою, дійсні тільки в межах території, де запроваджено комендантську годину.

Облік перепусток ведеться комендатурою на території, де запроваджено комендантську годину.

11. Контроль за дотриманням особами комендантської години та спеціального режиму світломаскування здійснюється патрулями, які підпорядковуються коменданту.

Відповідальність за екіпірування спільного рухомого наряду, який призначається для патрулювання, та підготовку до виконання завдань за призначенням покладається на відповідних командирів (начальників, керівників).

Завдання з координації та здійснення контролю за несенням патрульної служби покладається на коменданта.

12. Під час комендантської години в'їзд/виїзд (вхід/вихід) на територію/з території, де запроваджено комендантську годину, здійснюється лише через визначені комендатурою блокпости.

Підставою для в'їзду (входу) на територію, де запроваджено комендантську годину, є необхідність:

участі в забезпеченні національних інтересів з метою мирного врегулювання конфлікту чи з питань гуманітарної допомоги;

виконання дипломатичних та консульських функцій, зокрема в рамках діяльності міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна (за клопотанням або погодженням із МЗС та іншими центральними органами виконавчої влади та державними органами, відповідальними за виконання зобов'язань, що випливають із членства України в міжнародних організаціях, відповідно до укладених міжнародних договорів України).

13. Особи, які не залучені до здійснення заходів із забезпечення дотримання комендантської години та пред'явили видані комендатурою перепустки, не допускаються на територію, де запроваджено комендантську годину, в разі:

наявності інформації, що свідчить про причетність особи до вчинення кримінального чи адміністративного правопорушення;

непред'явлення громадянином України документа, що посвідчує особу та підтверджує громадянство України чи її спеціальний статус;

непред'явлення військовослужбовцем Збройних Сил, Держспецтрансслужби, Національної гвардії, Держприкордонслужби, поліцейським Національної поліції, військовослужбовцем та працівником СБУ, працівником ДФС, ДМС, ДСНС службового посвідчення;

непред'явлення іноземцем або особою без громадянства паспортного документа іноземця або документа, що підтверджує законність перебування на території України;

пред'явлення перепустки, строк дії якої закінчився, або перепустки, яка не відповідає встановленому зразку.

14. Перебування, в'їзд/виїзд (вхід/вихід) військовослужбовців Збройних Сил, Держспецтрансслужби, Національної гвардії, Держприкордонслужби, поліцейських Національної поліції, військовослужбовців та працівників СБУ, працівників ДФС, ДМС, ДСНС, їх перевезення транспортними засобами спеціалізованого призначення, перевезення військових вантажів та осіб із зброєю та боєприпасами на територію/з території, де

запроваджено комендантську годину, організовуються та здійснюються з урахуванням умов обстановки, яка склалася, наявності сил та засобів, визначених завдань, бойового розподілу підрозділів, місць їх дислокації відповідними командирами (начальниками) за погодженням із комендантом на підставі перепусток і службових посвідчень.

15. Комендант зобов'язаний надавати керівникові військового командування або військової адміністрації (у разі її утворення), якому підпорядковується, оперативну інформацію з питань прибуття, подальшого фактичного перебування та пересування територією, де запроваджено комендантську годину, осіб, уповноважених на виконання функцій держави, керівників центральних органів виконавчої влади, народних депутатів України, представників Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, міжнародних спостерігачів Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ в Україні, членів Місії Міжнародного комітету Червоного Хреста та представників Управління Верховного Комісара ООН у справах біженців.

16. Патрулям на території, де запроваджено комендантську годину та встановлено спеціальний режим світломаскування, в установленому законодавством порядку надано право:

1) затримувати і доставляти в органи або підрозділи Національної поліції осіб, які вчинили або вчиняють правопорушення;

2) перевіряти в осіб посвідчення, документи, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України чи спеціальний статус особи, або паспортні документи іноземця, особи без громадянства, документи, що підтверджують законність перебування на території України, та перепустки, а в разі їх відсутності - затримувати відповідних осіб та доставляти в органи або підрозділи Національної поліції для встановлення особи; за потреби проводити огляд речей, транспортних засобів, багажу та вантажів, які ними перевозяться;

3) вилучати в осіб предмети, які є знаряддям, засобом або предметом правопорушення, і передавати їх органам або підрозділам Національної поліції;

4) тимчасово обмежувати або забороняти на вулицях та дорогах, окремих ділянках місцевості та в інших громадських місцях перебування або пересування осіб, рух транспортних засобів, зокрема транспортних засобів іноземних, консульських установ чи представництв міжнародних організацій; виводити осіб з окремих ділянок місцевості та об'єктів, евакуйовувати транспортні засоби;

5) входити (проникати) на територію та у приміщення підприємств, установ і організацій, у житлові та інші приміщення, на земельні ділянки, що належать особам, під час припинення кримінального правопорушення та в разі переслідування осіб, які підозрюються у вчиненні злочину, якщо зволікання може створити реальну загрозу життю чи здоров'ю осіб;

6) використовувати із службовою метою засоби зв'язку і транспортні засоби, що належать особам (за їх згодою), підприємствам, установам і організаціям, за винятком транспортних засобів іноземних консульських установ чи представництв міжнародних організацій, для запобігання вчиненню кримінального правопорушення, переслідування та затримання осіб, що підозрюються у вчиненні злочину, або для доставки до лікувальних закладів осіб, які потребують медичної допомоги, проїзду до місця злочину;

7) застосовувати відповідно до законодавства заходи фізичного впливу, зброю і спеціальні засоби.

17. З метою встановлення спеціального режиму світломаскування здійснюються заходи щодо створення в темний час доби умов, які ускладнюють виявлення ознак діяльності військ, військових об'єктів, а також населених пунктів, об'єктів економіки та

державного управління з повітря шляхом візуального спостереження або за допомогою оптичних приладів, розрахованих на видиму область випромінювання.

18. Світломаскування встановлюється в режимах часткового або повного затемнення.

Часткове затемнення є підготовчим періодом до введення повного затемнення.

Під час часткового затемнення рівень освітлення місць виконання робіт на відкритих проходах, проїздах і територіях підприємств, установ і організацій знижується в результаті вимикання частини світильників, установки ламп зниженої потужності або застосування регуляторів напруги.

Під час повного затемнення всі види зовнішнього освітлення повинні бути вимкнені. У місцях проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, а також на небезпечних ділянках шляхів евакуації населення до захисних споруд цивільного захисту і біля входів до них передбачається маскувальне стаціонарне або автономне освітлення з використанням переносних освітлювальних ліхтарів.

19. Населені пункти, військові об'єкти, а також об'єкти національної економіки та державного управління, залізничний, автомобільний, річковий і морський транспорт повинні бути обладнані в такий спосіб, щоб унеможливити їх демаскування внаслідок використання внутрішнього освітлення.

Публікації документа

- **Урядовий кур'єр** від 15.07.2020 — № 133
- **Офіційний вісник України** від 24.07.2020 — 2020 р., № 57, стор. 100, стаття 1788, код акта 99945/2020

